

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

3105

Vragen van het lid **Sjoerdsma** (D66) aan de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid over *de voorbereiding van voorstellen ter modernisering van het nationaliteitsrecht* (ingezonden 29 juni 2018).

Antwoord van Staatssecretaris **Harbers** (Justitie en Veiligheid) (ontvangen 6 september 2018). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2017–2018, nr. 2829.

Vraag 1, 2

Wat heeft u sinds 26 oktober 2017 uitgevoerd ter voorbereiding van de in het regeerakkoord afgesproken modernisering van het nationaliteitsrecht?

Wat is uw tijdslijn om te komen tot deze modernisering, in het bijzonder de verruiming van de mogelijkheid van het bezit van meerdere nationaliteiten voor de huidige en aankomende eerste generatie emigranten en immigranten?

Antwoord 1, 2

De afspraak in het regeerakkoord om het nationaliteitsrecht te moderniseren bestaat uit twee componenten, die in samenhang worden voorbereid. Het gaat om een verruiming van de mogelijkheid van het bezit van meerdere nationaliteiten voor aankomende eerste generatie emigranten en immigranten. Gelijktijdig komt er voor volgende generaties een verplicht keuzemoment dat daadwerkelijk leidt tot het behoud van niet meer dan één nationaliteit. Beide componenten vergen aanzienlijke aanpassingen in onder meer de Rijkswet op het Nederlanderschap. Een wetsvoorstel daartoe is op dit moment in voorbereiding. Bij die voorbereiding wordt de voor het eind van dit jaar verwachte prejudiciële beslissing van het Hof van Justitie in de zaak Tjebbes (C-221/17) betrokken.

Vraag 3

Staat u in contact met huidige Nederlanders in het Verenigd Koninkrijk en kunt u hen garanderen dat zij van het verruimingselement van de modernisering van het nationaliteitsrecht gebruik kunnen maken om Brit te worden zonder het Nederlanderschap te verliezen? Zo nee, waarom niet? Welke voorzieningen treft u dan om hen wel tegemoet te komen?

Antwoord 3

Er is zowel vanuit de Nederlandse ambassade in Londen als vanuit Den Haag met grote regelmaat contact met Nederlanders in het Verenigd Koninkrijk. De Brexit kan voor Nederlanders die in het Verenigd Koninkrijk woonachtig zijn gevolgen hebben. Welke gevolgen dit specifiek zullen zijn is afhankelijk van diverse factoren, zoals of en zo ja welke afspraken hierover worden gemaakt in EU-verband. Het wetsvoorstel naar aanleiding van de afspraak in het regeerakkoord is niet primair gericht op de situatie van Nederlanders die woonachtig zijn in het Verenigd Koninkrijk, maar ziet op een modernisering van het nationaliteitsrecht in den brede. Het betreft een wetstraject dat naar verwachting langere tijd in beslag zal nemen en om die reden minder geschikt is voor een snelle wijziging van de relevante regels, mocht dit wenselijk of nodig blijken te zijn. Vanzelfsprekend zal de situatie van Nederlanders in het Verenigd Koninkrijk betrokken worden bij de afweging van de vormgeving van de modernisering van het nationaliteitsrecht en betreft het kabinet de positie van Nederlanders in het Verenigd Koninkrijk bij het vormgeven van de Europese onderhandelingsinzet.

Nederlanders in het Verenigd Koninkrijk worden voorts onder andere door middel van Brexit-informatiebijeenkomsten (met een livestream via Facebook) en de website van de Nederlandse ambassade op de hoogte gehouden van voor hen belangrijke en veelal specifieke land gebonden informatie. Zo informeert de ambassade deze Nederlanders bijvoorbeeld over wat de Brexit voor hun verblijfsrecht kan betekenen en wat hierbij hun handelingsperspectief is. Andere digitale informatiebronnen ten behoeve van Nederlanders in het buitenland over het verkrijgen en verliezen van de Nederlandse nationaliteit zijn de websites www.Nederlandwereldwijd.nl en www.Rijksoverheid.nl. Tot slot ontvangt en beantwoordt de overheid regelmatig vragen van Nederlanders in het buitenland, waaronder het Verenigd Koninkrijk, over hun specifieke situatie.

Vraag 4, 5

Bent u het met de Nationale ombudsman eens dat het schrijnend is dat Nederlanders in het buitenland onbewust of onbedoeld hun Nederlanderschap verloren zijn?

Bent u bereid constructief te staan tegenover oplossingen van bovengenoemd probleem, in lijn met de aanbeveling van de Nationale ombudsman daartoe in rapport 2016/145 en de amendementen (Kamerstuk 33 852 (R 2023), nrs. 48 en 49)? Zo nee, waarom niet? Wat doet u wel om hen herstel te bieden?

Antwoord 4, 5

In een brief van 3 oktober 2016 is door de Minister van Buitenlandse Zaken en de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties op het rapport van de Nationale ombudsman gereageerd (Kamerstuk 34 550 VII, nr. 7). Zoals uit die brief volgt is het in de praktijk niet uit te sluiten dat iemand zelf niet op de hoogte is (geweest) van het verlies van het Nederlanderschap. Dit komt bijvoorbeeld voor bij in het buitenland wonende en van Nederlanders afstammende personen met een dubbele nationaliteit, die geen contact (meer) hebben met de Nederlandse overheid. Om hier meer bewustwording over te creëren onderneemt de Nederlandse overheid verschillende initiatieven. Zo is in 2017 de informatiecampagne «Dubbele nationaliteit? Raak je Nederlandse niet kwijt!» georganiseerd, die specifiek is gericht op Nederlanders in het buitenland.

In het geval een Nederlander toch onbedoeld zijn Nederlanderschap is kwijtgeraakt, dan voorziet de Rijkswet op het Nederlanderschap in een aantal mogelijkheden om de Nederlandse nationaliteit te herkrijgen. Een daarop aanvullende optieregeling, om oud-Nederlanders die op grond van artikel 15, eerste lid, aanhef en onder c, van de Rijkswet op het Nederlanderschap het Nederlanderschap zijn kwijtgeraakt gedurende één jaar de mogelijkheid te bieden het Nederlanderschap te herkrijgen, is door de Eerste Kamer verworpen. In het regeerakkoord zijn geen afspraken opgenomen om oud-Nederlanders nadere mogelijkheden te bieden de Nederlandse nationaliteit te herkrijgen.